

NAŠ DOM

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastoj. Posebej naročen velja s poštnino vred eno krone za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravnništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat natisne, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Volitve so tukaj!

Dne 4. novembra si bodo volili štajerski kmetje svoje poslance za deželni zbor. Toda volili ne bodo naravnost, ampak po svojih volilnih možeh. Te može si bodo izbrali pri posebnih volitvah, ki jih določa okrajno glavarstvo. Kako se vršijo določitve, smo zadnjič razkladali v „Našem Domu“. Paziti je treba, kdo sme voliti volilne može, kako je sestavljen imenik volilcev, na kateri dan so volitve določene in kje se bodo vršile volitve volilnih mož.

Z vso silo se bodo letos zagnali v boj za deželnozborske mandate naši nemškutarji po Spodnjem Štajerskem. Nastavili bodo same takozvane kmete ter kričali:

„Kmet naj kmeta voli!“

Toda pogledajte si bolj natanko te kmete, ki jih bodo nemškutarji priporočali. To so večinoma zadolženi ljudje, ki so popolnoma odvisni od nemščurjev. Nadalje so to ljudje, ki sami ničesar ne razumejo o kmetijstvu, ker živijo več po gostilnah, kakor pa doma na posestvu. Če pa vseh teh pregreškov nimajo, potem pa imajo gotovo tega, da nimajo mnogo soli v glavi, kajti pameten kmet ne gre za nemškutarjem. Geslo slovenskih mož mora biti: Mi hočemo za poslance sposobne in neod-

visne može, ki bodo branili naše kmetске zahteve, ki bodo spoštovali našo vero in ljubili naš slovenski jezik. Nočemo pa od nemškutarskih kramarjev odvisnih poslancev. Ti bi ne delali za nas kmete, ampak za kramarje in gostilničarje.

Glavna lastnost pri poslancu ni njegov stan, ampak njegova zmožnost in njegova dobra volja! Na zmožnost in dobro voljo glejte pri poslancu, po teh lastnostih ga sodite!

Kaj vam nemškutarji ponujajo?

Nemškutarji vam ponujajo za prihodnje deželnozborske volitve sicer svoje kandidate, nikjer pa ne rečejo niti z besedico, kaj in kako hočejo delati ti može za vas. Za tem grmom tiči zajec! Nemškutarji ne upajo reči, kaj bi njih kandidatje delali, ako bi prišli v deželni zbor, ker dobro vedo, da bi jih potem noben kmet ne volil. Oni bi morali v deželnem zboru tako plesati, kakor bi jim poslanci iz mest in trgov godli. Med nemški kmeti se imenujejo somišljeniki naših nemškutarjev „bauernbündlerji“. Ti so, kakor rečeno, našim nemškutarjem podobni kakor jajce jajcu. Njihov vodja baron (torej tudi ne kmet) Rokitanski je preteklih šest let že sedel v deželnem zboru. A kaj je storil? Vlekel je vedno z nemškimi grajščaki in s poslanci iz mest

in trgov, glasoval z njimi ter napadal prave nemške kmetске poslance. Tako bi delali tudi naši nemškutarji, ako bi spravili kakega njihovega pristaša pri volitvah v deželni zbor!

Kaj vam obetajo?

Nemškutarski agitatorji vam nič določenega ne obetajo, ampak pravijo samo splošno, da bodo njih poslanci delali za vas. To je premalo!

Izprašujte jih enkrat, naj vam povejo, kaj mislijo oni o lovskem zakonu! Bodete videli, da bodo blede postali pri tem vprašanju! Saj ne smejo biti proti zajcu, to jim branijo prijatelji iz mest in trgov. In tudi sami radi vzamejo puško na ramo, ker drugega dela ne marajo, ter postopajo za zajcem. O, nemškutarji zajcem ne bodo ničesar storili!

Vprašajte jih nadalje, kaj mislijo o kmetških zadrukah in konzumihi? „Štajerc“ je največji nasprotnik zadrug in konzumov, ker ti kmetom koristijo, kramarjem pa škodijo. Za to pa tudi nemškutarski kandidatje ne bodo smeli biti drugega mnenja! „Štajerc“ bo jih imenoval in tega kramarskega lista se bodo morali držati tudi v bodoče, sicer jih nihče ne bo zagovarjal.

Ne pozabite tudi na šole. Kaj mislijo nemškutarski kandidatje o šoli? Pustite

Nekatere srbske narodne povesti.

2. Milostljiva sneha in nemilostljiva tašča.

Bile ste enkrat sneha in tašča. Ta je bila zvita in nemilostljiva za sirote, sneha pa dobra kakor dober dan v letu: kadar je kak siromak prišel k hiši, ga je tašča z gorjačo napodila, sneha pa mu je svoj kosček podelila. Kadar je mleko iz ovčarnice nosila domov, kjerkoli je na poti videla kako luknjico, takoj je rekla: „Tukaj mora biti kaka stvarica“ in je vlila v luknjico mleka. Zato, ker je ona bila tako milostljiva, jo je tašča sovražila in jo včasih z gladom trapila: pred njo je zapirala kruh in tako je včasih po dva tri dni sirota gladovala. Enkrat je tašča težko zbolela in v postelji je molila Boga, naj jo po smrti zopet pusti na ta svet, da ne bo snehi pustila raznim potepuhom miloščine deliti. Ko umrje in jo pokopajo, ljudje jedó in pijó, a ko se razidejo, sneha umije posodo in ščavo odnese svinjam v kopanjo in spusti svinje. Ko svinje pri-

bežijo h kopanji, hodijo okoli kopanje, kropljejo in nečejo piti. Sneha se temu začudi, ali ko pogleda v kopanjo, vidi, da ni niti kaplje notri in zemlja okoli kopanje je suha, torej ni ščava iztekla. Drugi dan je bilo ravno tako, in tako sedem dni. Osmi dan pa reče žena možu, naj on vlije ščavo v kopanjo. Mož vlije in spusti svinje, pa ko vidi, kako so postale mršave, huđuje se nad ženo, zakaj jih ni bolj hranila. Tedaj mu ona pove, kaj je, on pa hitro pristopi h kopanji, ki je bila že zopet prazna. Začne se čuditi in križati, kaj to more biti. V tem pa njegova mati od kopanje spregovori: „Sin! jaz sem na drugem svetu v trpljenju: vsaki siromak, katerega sem napodila, je vzdihnil in vsaki vzdih se je na drugem svetu spremenil v trn — na tem trnju jaz ležim; in kateri siromak je zaradi mene jokal, vsaka njegova solza na drugem svetu v kotlu vre, in v tem kotlu se jaz kuham. In ker sem Boga prosila, da bi me iz drugega sveta pustil domov, da pazim, da ne bi sneha hranila potepuhov, zato sem obsojena, da moram na ta svet hoditi in pri svinjah jesti. Za tvojo ženo pa so na drugem svetu pri-

pravljene tri zlate mize polne lepih rožic. Vprašaj jo, če hoče meni odstopiti eno mizo, da zadobim mir.“ — Mož gre takoj v hišo in pove ženi, kaj je; ona pa, ko to sliši, beži h kopanji in ko vidi taščo, kako je izmučena, zjoče se, tašča pa jo začne prositi, naj ji odstopi eno mizo, ker jej je tako sojeno; če jej žena pusti eno svojih miz, tedaj jej je pol grehov odpuščenih in ne bo več morala hoditi na ta svet in pri svinjah jesti. Sneha pa jej reče: „Jaz ti prepustim vse tri mize; kar sem do zdaj storila, naj bo za tebe, od zdaj pa mi naj Bog dá, da se sebi kaj zaslužim.“ Tedaj je tašča izginila in nikdar je več ni bilo nazaj.

3. Pravica in krivica,

Neki kralj je imel dva sina, eden je bil prevejan in krivičen, drugi pa dober in pravičen. Ko jim oče umrje, reče nepravičen pravičnemu: „Pojdí od mene, ne bova več skupaj živela, dam ti tristo cekinov in enega konja, to je tvoj del od vsega, kar nam je oče zapustil, več nimaš nič.“ On vzame tristo cekinov in konja ter odide govoreč: „Hvala Bogu! koliko

pri miru šolo, bodo rekli, ker ne smejo imeti o šoli svojih misli. Šola se mora spremeniti, da bo kmetskemu ljudstvu še v večjo korist. O tem pa nemškutarski kramarji po trgih in mestih nič nočejo slišati, ker se bojijo v svoji stroki izobraženega kmeta!

A tudi na volilni red jih lahko malce spomnite! Volilni red se mora spremeniti tako, da bodo v deželnem zboru kmetski poslanci imeli večino. O tem pa ne bodo hoteli nemškutarski kandidatje ničesar slišati!

Pazite volilci!

Za to pa pazite volilci na dan volitev za volilne može, da si ne boste izvolili izdajice svojega stanu in svojih kmetijskih zahtev. Ampak izvolite si poštene krščanske in slovenske može, ki razumejo vaš žalosten položaj in ki vam bodo volili tudi zanesljive, za vaš blagor, in ne za blagor nemškutarskih kramarjev in gostilničarjev zavzete deželne poslance!

Politični razgled.

Prvorojenček prestolonaslednika.

Soproga našega prestolonaslednika, nadvojvode Frana Ferdinanda, je povila novorojenčka — sina. Kakor znano, se je moral nadvojvoda pred svojo poroko z grofico Kotek odpovedati pravici do prestolonasledstva za otroke, ki utegnejo priti iz tega zakona. Povodom rojstva prvorojenčka pa se oglašajo madjarski opozicijski listi s članki, v katerih izjavljajo, da Madjari ne priznajo one odpovedi, da ista ne velja po zakonih Ogerske ter smatrajo novorojenega sinčka nadvojvode kraljevim princem in zakonitim prestolonaslednikom. »Egyetertes« pravi naravnost, da rodbinski zakoni naše vladarske hiše ne vežejo Ogerske. Ogersko pravo da ne pozna nobenih neenakosti, niti ne neenakorodnih zakonov. Ogerska da more proglašati svojim kraljem onega, o katerem sodi, da ima pravico do tega v soglasju z osnovnimi zakoni. Ni izključeno, da si podobno stališče — kakor Madjari — prisvojita še druga dva naroda, ki svoje narodne za-

hteve izvajata iz državnega prava: Čehi in Hrvatje.

Na grob kardinala Missie. Kranjski Slovenci naredijo dne 12. oktobra romanje na Sv. Goro, kjer počiva kardinal Missia. Kranjski Slovenci hočejo s tem pokazati svojo hvaležnost do moža, ki je med njimi vzbudil živo katoliško zavest. Od istega časa, kar je bil Missia škof na Kranjskem, so se katoliško zavedni može začeli zbirati v javnosti, pobijati krive liberalne nauke ter razširjati dobre in koristne. Katoliško-narodna stranka je sedaj najmočnejša stranka na Kranjskem!

25letnica osvoboje Bolgarije. Bolgarija je te dni obhajala velikansko slavnost; preteklo je 25 let, odkar je osvobodila Rusija Bolgare turškega jarma. Leta 1877., dne 25. aprila, je napovedala Rusija Turkom vojno, da reši tlačene Bolgare. In res so Bolgari s pomočjo Rusov premagali Turke, ki so osvobodili Bolgarijo. Slavnosti so se udeležili tudi Rusi. Seveda je vsa slavnost imela bolj vojaški značaj, a 25letni jubilej osvoboditve Bolgarov je vendar v političnem oziru velikega pomena, ker je utrdil prijateljstvo Rusije z Bolgarijo.

Nova vojaška bremena. Kot je znano, dobi topništvo nove havbične baterije, zato bo treba pomnožiti topničarsko moštvo. To se zgodi tako, da se pokličejo nadomestni rezervisti v triletno aktivno službovanje; treba je 18.000 nadomestnih rezervistov. Med prvimi vladnimi predlogami v bodočem zasedanju državnega zbora bo torej zakon glede pomnožitve rekrutov. Gotovo je, da se vojaška bremena vedno množe.

Gospodarske stvari.

Kako se pripravljajo sodi za vino?

V zadnji številki »Našega ljubega Doma« sem Vam obljubil, da Vam povem nekaj o sodih. Obljubiti je lahko, ali storiti težko, pravi pregovor, in tega sem se jaz prav pošteno prepiral. Povem Vam, ljubi bralci, da sem postal nekam presneto len, in mislil sem si, znabiti mi ne bo treba nič pisati. Pa, oh ta smola! Že

sem se veselil, da je že tudi sam gospod urednik pozabil na to. Kar privihra v v mojo sobo, že pozno v noči — kaj mislite kdo? Nihče drug ni bil, kakor hudi gospod urednik sam. Mislite si samo, kako sem se ga ustrašil. Začel me je prav pridno oštevati in celo mojih ušes ni pustil pri miru. Križ božji, sem si mislil, ko je strogi gospod odšel in mi zabičil, da jutri jutro hoče imeti napisan članek: križ božji, pišem naj sedaj po noči, in darujem sladko spanje temu preklicanemu. . . . . pst, le bolj potihoma, da me ne sliši, drugače se mi zgodi po tisti pesmi:

Da jih gor ne dobim
Več, kak' si želim . . .

Pa naj bo, ker smo si prijatelji; za Vas, dragi bralci, rad žrtvujem še več noči, ker vem, da me tudi Vi radi imate. Najprvo bomo začeli s točko:

a) Kako ravnati z novo posodo?

Ker se sodi napravljajo navadno iz hrastovega lesa, hočemo se samo o tem pogovarjati. Morebiti Vam je že znano, da ima hrastov les veliko čreslovine in še drugih bolj neokusnih snovi v sebi, ter da dobi vino po njih neprijeten in zoprn okus; tudi vinu se še vrh tega spremeni barva. V novem, nepripravljenem sodu postane na pr. belo vino precej temno in rujavo. Zatoraj moramo novi sod prej za vino pripraviti ali, da rabimo pravi izraz za to, oviniti. Po nemškem pravijo »Weingrün«, samo to Vam moram bolj na tihem povedati, da me gospod urednik ne sliši, drugače, Bog vé, kaj bi storil z mano, morebiti bi . . . pa rajši molčim.

Sod se ovini, ako vlijemo vanj najprej vrele vode ali, po domače rečeno, krop. Dobro je tudi pridjati nekoliko žveplene kisline, pravim dobro je, ali potrebno ni. Nekateri dajajo v sod tudi dišeče stvari, češ, da bo dišal, ali da bo vino boljši duh imelo. Tega pa Vam jaz ne priporočam, ker ima vino že itak svoj okus, z drugimi rečmi bi ga le pokvarili.

Z vrelo vodo izpirajmo torej sode tolikokrat, da bo ista nazadnje pritekla tako čista, kakor smo jo vanj vili. To se

sem dobil od celega kraljestva! Za nekaj časa srečata se oba brata na cesti na konju. Pravični pozdravi krivičnega: »Bog pomagaj, brate!« Ta pa mu odgovori: »Kaj vedno zoveš Boga? Sedaj je boljša krivica kakor pravica.« Tedaj reče dober brat: »Vadljajva se, da ni boljša krivica, kakor pravica.« Res se vadljata za sto cekinov in kogar najprej srečata, tega bosta vprašala kaj je boljši: krivica ali pravica. Kmalu srečata na konju vraga, ki se je spremenil v meniha in ga vpraša kaj je boljši: ali krivica ali pravica. Vrag reče: »Krivica«, in tako dober brat izgubi sto cekinov. Zopet se vadljata za drugo in tudi tretjo stotino cekinov. Ker pa se je vrag različno spreminjal in pred njih prihajal, izgubi dober brat vse tri stotine in slednjič tudi konja. Tedaj reče: »Hvala Bogu! zdaj nimam cekinov in ne konja, ali imam zdrave oči, a vadljaj se bom za svoje oči. Tedaj njegov brat ni čakal na razsodbo drugega, ampak mu je takoj izkopal oči, rekoč: »Zdaj ti naj pomaga pravica!« Oni žalosten zahvali Boga in pravi: »Jaz nimam očíj za pravico Boga, ali prosim te, daj mi vodo, da si namočim

usta in umijem rane in popelji me do vira pod jelo in tam me pusti.« Brat mu dá vode in ga popelje k viru. Po noči zasliši, da prihajajo rojenice k viru in ko so se okopale, začne jedna govoriti: »Veste kaj, prijateljice, kraljeva deklica je postala gobava; kralj je pozval vse zdravnike, ali nikdo je ne more ozdraviti. Ali ko bi kdo vedel in vzel za nami te vode in jo v nji skopal, čez dan in noč bi ozdravela, tako tudi, če je kdo slep, gluha, hrom, ozdravel bi od te vode.« V tem zapoje petelini in rojenice odidejo. Tedaj se nesrečnik skobaca do vode, se umije in takoj spregleda; potem zagrabi vodo in gre k onemu kralju, ki mu je hči postala gobava in reče: »Prišel sem, da ozdravim kraljevo hčer, če mi dopustiš, čez dan in noč bode zdrava.« Kralj ga pusti k deklici in jo umije z ono vodo. Za dan in noč je bila deklica popolnoma čista in zdrava. Kralj se zelo razveseli, dá mu pol kraljestva in hčer za ženo; tako je postal kraljev zet in prvi za kraljem. To se takoj razglasi po celem kraljestvu in zve za to tudi brat, ki je govoril, da je boljša krivica kakor pravica. Misleč, da je oni pod jelo

našel svojo srečo, gre tudi on tje. Najprej si zagradi v posodo vode in potem si izkopa oči. Po noči zopet pridejo rojenice in se pogovarjajo, kako je kraljeva hči ozdravela: »menda nas je kdo poslušal. Mogoče, da nas tudi zdaj kdo posluša, pojdemo gledat.« Ko pridejo pod jelo, najdejo res tistega, ki je prišel iskat srečo in ki je govoril, da je boljša krivica kakor pravica. Zgrabijo ga in raztrgajo na četrto. Tedaj mu je pomagala krivica.

Smešničar.

Prijatelj (uredniku nekega šaljivega lista): »Tukaj imam za vaš list imenitno humoresko, ko jo bodele čitali, se boste kar valjali po tleh.« Urednik: »Obžalujem, je škoda moje obleke.« Prijatelj: »Kar počili bodele od smeha.« Urednik: »Obžalujem, ne smem, ker imam družino.« Prijatelj: »Vaši naročniki bodo kar po mrli od smeha, ko jo bodo čitali.« Urednik: »Obžalujem, ne gre, kajti žal bi bilo za naročnike, zato je najboljši, če čitate sami vašo humoresko.«

zgodí navadno po 4 do 5 kratnem pranju z vrelo vodo. Še nekaj imam na jeziku, pravzaprav bo sedaj na papirju, namreč, da ne smemo vrele vode dolgo puščati v sodu, da bi se ohladila, ker bi po vreli vodi raztopljene škodljive snovi se zopet strdile in zajedle v les. Ko smo dobili zopet čisto vodo iz soda, še nismo gotovi, temveč še nas čaka delo za tri do štiri dni. Vem, da ste že vsi jezni, da to tako dolgo traja, še celo jaz si že ne morem kaj, da ne bi zagodrnjal nad gospodom urednikom, ki me vedno priganja. Sod moramo namreč napolniti s čisto vodo, katero pa pustimo čez noč v njem. Drugo jutro jo izlijemo in sod z nova napolnimo s čisto vodo, in to se ponavlja tri ali štiri dni, dokler ne priteče iz soda popolnoma čista voda. Ko se je to zgodilo, se sod zopet zakuha z osoljenim kropom, se dobro zaveha, na vse strani valja, kakor pijanec, ko se naleze božje kapljice, ter se postavi najprej na jedno, potem na drugo dno. Na to se z moštom ali pa s kalnim vinom zakuha, s čisto vodo izplakne, in sod je ovinjen. V tako pripravljeno posodo lahko vlijemo vsako vino, toda bolje storimo, ako stari ne devamo vanjo, ker bi dobila v novo ovinjenih sodih neki poseben, na mlado vino spominjajoč okus.

Tako smo ovinili sode; seveda niso tako dobre volje, kakor če se jaz ovinim, namreč, da bolje razumemo, če se ga malo nalezem. Sedaj pa k točki:

b) Kako popraviti skisane sode?

Skisani sodi so znamenje zanemarjenosti in zanikarnosti vinorejca. Pa tudi drugače se lahko pripeti, da se, vključno s pazljivosti vinorejca, skisa kak sod. Tak sod poznamo po tem, da ima duh po octu. Ako bi v tak sod vlili vino, bi nam ciknilo, in to je ena najnevarnejša bolezen, ki se ne da tako hitro ozdraveti. Skisan sod se popravi po parjenju in izplakovanju z vrelo vodo. Kako se to naredi, sem že zgoraj povedal. Temu sledi parjenje s čistim kropom in izplakovanje z mrzlo vodo. Ko se je sod posušil, ga moramo močno zažveplati in dobro zabiti.

Drug način, popraviti skisan sod, je izžiganje z vinskim cvetom ali spiritom, nato zakuhanje z apneno vodo, izplakovanje z vročo, potem s hladno vodo, nazadnje pa žvepljanje.

Še več vem, pa obljubovati nočem nič. Ako pa Vi, dragi prijatelji in prijateljice, želite, da bi Vam zopet kaj povedal, Vam to storim z največjim veseljem. Le naznanite mi, kaj bi radi vedeli. Gospoda urednika pa prosite, da ne bo tako hud, če se malo ponorčujem; saj veste, da sem mlad, in mladost je norost. Kaj jaz morem za to, če imam nemirno kri. Ko bom star, pa bom že miren. Povem pa Vam, na uho seveda, da me kdo ne sliši, da je bil strogi gospod urednik tudi enkrat mlad, akoravno tega noče slišati, in da je bil tudi živ, hi-hi-hi, pa še kako! Pa, da Vas ne dolgočasim, raje skončam in Vam zakličem: Bog in domovina!

V—

Tožba preganjanega krta.

Hladni jesenski dnevi so napočili. Solnce je zgubilo svojo moč, in vendar se tako rad sprehajam po vrtu in travnikih, po gozdu in polju. Bil sem nekoč

na vrtu. Solnce, zlato solnce je gledalo skozi oblak. Utrujen vsedem se pod veliko hruško na klop in premišlujem. Ne daleč od mene se začne dvigati zemlja. Spoznal sem krta. Nevoljen sem ga hotel odpoditi, toda krt se obrne in začne milo tožiti:

»Ljudje božji, zakaj me tako hudo sovražite? — Z vsemi mogočimi sredstvi me brez usmiljenja preganjate in uničujete. Nikjer me ne trpite, ne na njivi, ne na travniku, še manj v vrtu. Eden mi nastavlja zanjke, drugi me skuša potopiti, zopet drugi me s smrdečimi tvarinami preganjajo, nedavno me je celo gospodar čakal z motiko, pripravljeno v smrtni udarec. — A kaj je krivo temu sovraštvu, toliko neusmiljenosti? — Preskromen sem, da bi Vam odgovoril na to vprašanje, a to Vas prav lepo prosim, opazujte me natanjko, s čim se živim in kako je urejeno vse moje življenje.

Rano v jutru se zbudim in se podam na lov. No, kaj pa lovim? Vse to mi je v dober plen, kar Tebi na njivi, travniku ali v vrtu škoduje: črvi, kampoši, kebrji in druga podzemeljska golazen: v posebno slast mi služijo toli škodljivi ogrci. — Nikdar ne odgrizavam korenine, te mi ne služijo v hrano, kakor Ti meniš in radi česar me tako neusmiljeno preganjaš. — Istina je, da posebno v vrtilih tu in tam baš pod kako rastlino kupček zemlje nakopam, zbok česar se rastlina posuši. A odpusti, prizanesi mi, kajti pod zemljo, v mojem stanovanju, ne vidim, kaj se na površju nahaja in pogosto pa tiči baš pod rastlino največji škodljivec vseh vrtnih rastlin, požrešni mrmar. — Teh Ti toliko uničim, da sto in sto rastlin rešim usahnjenja. Z neumorno pridnostjo si skopavam svoje rove, celi dan nimam počitka in na tisoče škodljivcev Ti uničujem. — Uvaževati je tudi to dejstvo, da rahljanje zemlje nič ne škoduje, posebno na travnikih ne. S težkim delom Ti celi dan koristim, a Ti me pa preganjaš.

„Nehvaležnost je plačilo sveta“ to tudi za nas uboge živalice velja. Ne preganjajte nas torej, kajti tem manj nas boste sovražili in uničevali, tem manj škodljivcev bode na poljih, travnikih in v vrtilih v — Vašo korist in veselje!

Hruška mi je padla v naročje. Zavem se in spoznal sem, da sem spal in sanjal. Ali sanje — krtove tožbe — mi ne gredo iz spomina. Vedno in vedno se mi vsiljuje misel: »To je bridka resnica, kar je govoril ubogi krt!«

F. V.

Razne novice in druge reči.

Kmet naj voli — kmeta! Tako kriči v zadnji številki ptujski kramarski list. Zdaj pa pazite, slovenski možje! V mariborskem okraju so postavili zaupni možje kandidatom za dež. zbor vrlega, izobraženega in od nemškutarjev neodvisnega slovenskega kmeta! Toda mi že danes stavimo, kolikor kdo hoče, da bodo »Štajerc« in njegovi pristaši delali proti temu kmetškemu kandidatu. Zakaj? Ker je od nemškutarjev in nemških kramarjev neodvisen! In takih pa »Štajerc« in nemški kramarji ne marajo. Oni hočejo imeti le može, ki so od njih popolnoma odvisni, denarno in pa duševno. Kadar bodo razglasili nemškutarji svoje kandidate, pogledajte jih, ali ni res, kar mi pravimo!

Prava učiteljica. Zadnja števika ptujskega lističa napada neko slovensko učiteljico, ker je slovenski materi slovenskega otroka nasvetovala slovensko šolo. Za Boga, to je vendar edino pametno. Kakor se nemški otroci ne smejo vtikati v kitajske šole, tako tudi slovenski ne v drugojezične šole, ako se hoče res kaj naučiti. Potem pa vpraša listič učiteljico prav neumno: »Ali bi bila ti vendarle brez nemškega jezika postala gospodična?« Seveda, neumen kramar! Povej svojim bratom, naj nam dajo slovenska učiteljska, in vsi prihodnji učitelji in učiteljice bodo postali gospodje in gospodične brez nemščine. Le poskusimo!

Vojaki novinci so zadnji ponedeljek dne 6. oktobra ukali in vriskali po našem mestu, da je človeka kar dvigalo. Vsakega novince ste lahko spoznali na šopku cvetlic, ki ga je imel zapetega za klobuk ali pa bolj blizu srca na suknji, in spoznali ste ga lahko tudi na — kovčeku. Nov, svetlo lakiran kovček je vlekel naše, kakor jelka ravne fante nekoliko na stran. Korajžni so bili, čeprav so jim oči zaspano lezle skupaj. Tudi po mestu še so pevali: »Delaj, delaj, dekle pušelj — za to rajšo žalostno!« Nam se je kar vsiljeval odgovor: »Saj ti ga je naredila — s klinčeka rudečega...!« Toda ponedeljek je minol, petje je potihnilo in vojaški novinci so v kasarnah prav ponižni. Obkleli so jim že vojaško suknjo in pridno jih gonijo na vežbališča. Mi pa gledamo te naše prijatelje in tiho pojemo: »Regiment po cesti gre, o jé, — vojaki kiso se drže, o jé.« — Bo že boljše, le pogum, mladeniči!

Iz mariborske okolice. Ne zamerite mi, gospod urednik, da Vas s tem pismom nadlegujem. Ne morem drugače, ko da Vam pišem par vrstic. Najpoprej Vam povem, da sem bil naročnik »Štajerca«. Pa kaj me je zdaj pripravilo, da sem si naročil »Slov. Gospodarja« in pa »Naš Dom«, Vam hočem s kratkimi besedami povedati. Kri, ki je tekla z ubojem gosp. kapelana v makolski fari, zločinstvo, ki je pretreslo vse sosedne fare, je moglo pač seči vsakemu poštemu kristjanu globoko v srce. Mislil sem si tudi jaz, da je bila morda »Štajerčeva« kaša zraven uboja. Spisi »Štajerčevi« niso družega nego zabavljanje proti duhovnikom. Ko se narodi, že potrebuje človek duhovnika, ki ga potem spremlja skozi celo življenje tja do groba. Ali še niste stali ob smrtni postelji bolnika, potolaženega s sv. zakramenti, ali ni mirno prenašal vsega trpljenja? In pogledajte umirajočega, kako lahko trpi smrtne bolečine! Kdo mu je pripravil mir, ki se razliva po njegovem bledem obličju? Ali ni bil to mašnik, ki ga je spravil z Bogom? In sedaj se je zgodilo tako zločinstvo nad duhovnikom! Prestrašil sem se, da čitam duhovnikom sovražen list. Tudi sam bi se lahko navzel in nasrkal mržnje do vsega, kar je s cerkvijo v zvezi, zato sem se otrešel onega lista in si naročil tebe, dragi »Naš Dom«. Bodi mi pozdravljen!

Poskušen umor. V Dobrenji pri Mariboru je hotel Šišek umoriti svojega svaka, delavca Strohmajerja. Kupil si je pred nekaj dnevi samokres ter ga nabasal vpričo svoje svakinje s pripomnjo, da ustrelj Strohmajerja, kakor hitro se pokaže v hiši. V tem je stopil Strohmajer v sobo. Šišek pa se je zagnal z nožem

proti njemu, da bi ga zabodel. Strohmajer pa mu je ušel in poklical svojega očeta na pomoč. Oba sta hotela potem vzeti Šišeku orožje iz rok. Ta pa je sprožil in zadel Janeza Strohmajerja v glavo zelo nevarno. Šisek je ubežal, z grožnjo, da ustrelj vsacega, ki se mu približa. Orožniki so ga poiskali in ga izročili okrožnemu sodišču v varstvo.

Propadla kmečka zadruga? Iz ljutomerskega okraja nam pišejo: V zadnji številki se »Štajerc« na prvih straneh prav hinavsko prilizuje kmetom; koliko mu je verjeti, kaže njegova notica o »propadli kmečki zadrugi pri Mali Nedelji«. Dasi ne vem, ali je res propadla, vendar bi »Štajercu« rad nekaj povedal, ker se je pri tem pokazal v vsej svoji veliki prijaznosti do kmečkega stanu. On piše namreč: »Kmečka zadruga, katero so ustanovili klerikalci v Mali Nedelji pri Ljutomeru, in katera se je bavila najbolj s sirarstvom, je, kakor že marsikatera druga, poginila.« Glejte, kmetje, ali ni to prav prijazno od »Štajerca«? Meni nikakor ni znano, da bi to zadrugo ustanovili klerikalci, pač pa so jo vodili zgolj edino le kmetje. — Dasi »Štajerc« sam trdi, da se je ta zadruga bavila najbolj s sirarstvom, vendar nadalje piše, da so enaka podjetja ustanovljena zato, da bi škodovala trgovcem. Glej torej, dragi kmet! če si ustanoviš sirarno ali mlekarno, da bi ložje spečaval svoje mleko, takoj pride »Štajerc« ter pravi, da to škoduje trgovcem. Zakaj pa se torej hlina prijatelja kmetom, če le samo skrbi za trgovce. Sicer pa niti ni res, da bi mlekarne in sirarne škodoval trgovcem. Nadalje piše »Štajerc«: »Skoraj bodo tej kmetijski zadrugi sledili konzumi v ljutomerskem okraju.« Tu si se pa spet lepo urezal, laži-prijatelj! V ljutomerskem okraju ni nobenega konzuma, pač pa sta še dve »kmetijski zadruzi«, ki se pečate le s kmetijskimi zadevami, in vendar jima želi lažnjivi kmetijski prijatelj pogin. Ti dve »kmetijski zadruzi« ste celo pri »Zvezi štajerskih kmetijskih združenj« v Gradcu, v čije odbore je bil voljen dne 18. septembra tudi Ornik, duševni oče »Štajerčev«. Očka Ornik bodo pač morali sinčka malo pokrečiti po prstih, da ne bo več napadal kmetijskih združenj, v čijih zvezinam odbor sedijo oni.

Vozna pošta se je vpeljala s 1. okt. t. l. med poštnima uradoma v Ljutomeru in pri Mali Nedelji namesto poštnega sela.

Tatovi v Slovenskih goricah. V noči na 1. oktober t. l. so ulomili neverjetno predrzni tatovi v hišo gostilničarja M. Peklarja pri Sv. Jakobu v Slov. goricah ter mu odnesli okoli 1000 K gotovega denarja.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Dne 14. kimovca smo obhajali slavnost v čast našemu gospodu orožniku stražmojstru, Antonu Seško. Navzočih je bilo veliko število orožnikov, gasilcev in drugega ljudstva. Navzoči so bili tudi gg. iz okrajnega glavarstva iz Mariboru, g. okrajni sodnik dr. Kronvogel in drugi uradniki od Sv. Lenarta. Od službe božje smo se napotili k Ferku, kjer je bil okinčan kip našega cesarja. Tukaj je dal gospod nadorožnik g. Seškotu srebrni križec za njegove zasluge. Do sedaj smo bili vsi Slovenci. Ali poslušajte, ljudje božji, kaj se je godilo sedaj naprej. Naš župan, župan trojiške slovenske občine, je nastopil kot go-

vornik in je govoril — v nemškem jeziku. Med nami Slovenci, pa govoriti nemško, to je nezaslišano. S tem je pokazal, da zaničuje svoj materni jezik. Spoznali smo ga, da je pravi pravcati pomagač »Štajerčev«. S tem, da je govoril nemško, je tudi prisilil, da nekateri drugi niso marali govoriti. Svojega jezika niso hoteli zatajiti. V srce nas je zbolelo, ker nismo razumeli tujega jezika, in smo stali tam brez vsega smisla. Gospod župan, Vas vprašamo, ali znate, kje ste doma? Če ne znate, pa mi vemo, da smo doma pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah; v slovenskih, pravimo, ker je tukaj slovenska zemlja, kjer se govori le izključno slovensko. Ako bi radi Vi govorili nemško, idite kričat na Prajzovsko. Mi pa ostanemo zvesti domovini slovenski!

Sv. Križ na Murskem polju. Predragi »Naš Dom«! Sprejmi tudi od nas križevskih deklet prisrčen pozdrav. Tudi me nekatera dekleta smo se zbudile iz spanja ter pristopila k bralnemu društvu. Ne smemo tudi pozabiti naših vrlih slovenskih mladeničev, kateri se na vso moč trudijo za bralno društvo, ter prebirajo podučljive knjige. Drage dekleta, spomnimo se tudi na dušne reči; lep izgled nam daje Marijina družba, katera šteje mnogo družbenic. Pa kakor vsaka dobra reč, tako ima tudi Marijina družba nekaj sovražnic; posebno pa imamo me dekleta, katere smo pri bralnem društvu, mnogo sovražnikov in sovražnic, kateri nas s svojimi nelepimi besedami obrekujejo. Me pa, predraga dekleta v Marijini družbi in v bralnem društvu, pojdemo neustrašeno naprej. Posnemajmo dekleta iz sosednih župnij, da ne zaostanemo. Pristopajmo pridno k Marijini družbi! Prav gotovo bode gospoda župnika razveselilo, ker bo imel v fari mnogo pridnih deklet.

Dve dekleti.

Iz Polzele. Nikdar se še niso liberalci pokazali v taki luči, kakor v 205 št. »Slov. Naroda« t. l. Naš mnogozaslужni gospod župnik so šli na potovanje, da so si nabrali novih močij za nadaljno delovanje v blagor faranov in Marijini družbi. Toda čujte in strmite, kaj so vse po nedolžnem obsodili gospoda župnika. Celó v navedeni številki »Slov. Naroda« so jih na tako sramoten način napadli, kakor so zmožni le v »šnops« zaljubljeni liberalci. Med drugim se piše tudi, da ne ve nobena živa duša o njih. To pa je grozovita laž. Dalje se piše: »Samo „hudobni jeziki“ govorijo, da je šel „ričet“ jest.« Da, da, hudobni ste, liberalci, hudobni, kakor sami priznavate, ter grozni puhloglavci, dokaz, ker ne veste, da brez obravnave ni sodbe, in brez sodbe tudi ne »ričeta«. Sicer Vam pa zaukažemo, da dokažete kar govorite, drugače Vas imenujemo nesramnega lažnika in najgršega obrekovalca, ki ni vreden, da ga nosi poštna polzelska zemlja. — Da pa so liberalci oziroma »Štajerčevi« podrepniki zares hudobni, spričuje tudi: Neki »Štajerčev« naročnik je nekoč izjavil, da »Naš Dom« preveč »šinf«. Uprašamo te, človek, ne obrekuje li »Štajerc« od številke do številke našo duhovščino, fante in dekleta ter vse, kar je narodnega? Pred svojim listom pometaj, naše poštene liste pa pusti pri miru!

Umor. V ponedeljek, dne 29. sept., je na cesti blizu Velenja ustrelil baje J. Pungraič branjevko M. Persoglio, sta-

nujočo v Celju. Pungraič je potem tekkel v trg in ves v strahu pripovedoval ljudem, da so ju napadli roparji in ženo ubili. Živel je z njo takorekoč v divjem zakonu in bil zadnji čas ljubosumen nanjo. Da bi bil Pungraič storilec, še ni dokazano in je stvar še nekoliko nejasna. Pojasnilo jo bo sodno postopanje.

Iz Škal pri Velenju. Dolgo časa že ni bilo nobenega dopisa iz Škal. Zatoraj vabimo častite bralce »Našega Doma«, da zopet enkrat pogledamo v te kraje. Mogoče da so razmere dobro urejene, da bi bilo odveč poročati o njih. No pa pogledimo. Da, nekaj je dobrega, pa nekaj je graje vredno, kar ne more oveseliti nobenega rodoljuba, namreč zaspanost v narodnem oziru. Posebno med tukajšnjimi mladeniči je malo takšne navdušenosti, kakor po drugod. Od vseh krajev mile slovenske domovine se poročajo glasovi v »Našem Domu« o mladeniškem gibanju, samo tukaj med nami ni nič slišati. So tudi tukaj nekateri mladeniči in tudi kmetje, kateri se z vso močjo upirajo »Štajercu« in vsem njegovim pristašem. Skrbite nam, dragi mladeniči kakor tudi kmetje, da se sedaj ob novem letu tukaj ustanovi kako bralno društvo, da se tudi drugo kmečko ljudstvo začne zavedati svoje narodnosti. Da se vsi naročniki ptujskega »Štajerca« enkrat spametujejo, da ga opuste, in si rajši naročijo »Našega Doma«. Med tukajšnjimi mladeniči je tudi eden, kateri na vso moč hvali »Štajerca« in vso svojo modrost iz njega zajema. Zatorej mu svetujemo, da ga opusti. Ako se ne pogloblja, ga bomo drugikrat pošteno okraščili. Dragi mi mladeniči, skrbite da se tukaj kolikor mogoče razširijo časopisi, kakor »Naš Dom« in »Slovenski Gospodar« in vsi v krščanskem duhu pisani časopisi. Skrbite, da bode od tukaj kmalo izginil »Štajerc« z vsem svojim strupom, »Naš Dom« pa naj le pridno prinaša razvedrila med naše kmetško ljudstvo ter ga vsodbuja k vernemu življenju, naše mladeniče pa h kremenitemu značaju in neumorni delavnosti. V to nam pomagaj Bog, — In sv. brata Ciril in Metod!

Novica iz Mozirja. Nadkomisar Ernst pl. Lehman pride iz Mozirja k okr. glavarstvu Celje; na ekspozituro v Mozirje pa je odposlan ljutomerski okrajni glavar J. Supanich.

Katol. polit. društvo za gornjegrajski okraj bode v kratkem zborovalo. Na dnevnem redu ima tehtne reči. Kaj? Kje? Kedaj? vse to se bo še natanko poročalo. Pozor torej, somišljeniki!

V Savi je utočila minoli teden pri Trbovljah 24letna šivilja Antonija Markovič pri kopanju. Našli so jo še le čez teden dni.

Družba sv. Mohorja je začela razpošiljati letošnje družbene knjige. Odposiljale se bodo po sledečem redu: 1. Krška škofija, 2. gorška, 3. Amerika in Afrika, 4. razni kraji, 5. tržaška, 6. ljubljanska, 7. lavantinska. Vsebine letošnjih knjig se bodo vsi Slovenci razveselili!

* * *

Volitve za koroški deželni zbor. Volitve v koroški deželni zbor se bodo vršile dne 5. novembra iz občne skupine, dne 10. novembra iz kmetске skupine, dne 13. novembra iz skupine mest in trgov in dne 15. novembra iz veleposestva. Naročniki naši! Agitirajte

za te volitve! Delajte z živahno agitacijo čast našemu listu! Bodite vi drugim vzgled narodne navdušenosti in zanesljivosti. Naprej v volilni boj za krščanske, kmetom in delavcem prijazne kandidate!

Koroški rojaki! Zveza slovenskih posojilnic v Celji priredi v sredo, dne 22. oktobra t. l. v Velikovcu na Koroškem izvanredni občni zbor v dvorani posojilnične gostilne »Narodni dom«, poprej »Hotel Aufmut«. Začetek je ob 2. uri popoldan. Z ozirom na veliko važnost tega občnega zbora in predmetov, ki se bodo na tem shodu razpravljali, je pričakovati, da bode vsaka koroška slovenska posojilnica po več odbornikih ali odposlancih zastopana.

Pred poroko umrl. V Celovcu je nenadoma umrl železniški asistent Karol Forstner pl. Billan nekaj ur pred svojo poroko. Peljal se je na sprehod. Voznik je pripeljal mrtvega ženina k nevesti.

St. Jakob v Rožu. Pred kakimi 14. dnevi je po noči vlomil tat v župnišče. Prišel je skozi okence v stranišče in od tam v vežo; duri v kuhinjo je našel odprte in ukradel žensko uro. Ker družega ni bilo, si je odprl omaro ter se najedel mesa. Ker pa k dobremu prigrizku spada tudi dober požirek, romal je uzmovič v klet, kjer je izpraznil kar štiri čaše plzenskega piva, na račun g. Keržiča; in da po poti menda ne bi ošabel, je vzel seboj na račun gospoda župnika štiri steklenice slivovke. Gospod debeli »Flotl«, ki spada med pasje plemo, je pa zraven mirno spal, še zabeval ni; najbrž ni hotel motiti nočnega miru z razgrajanjem, ker je to v postavi prepovedano. Obiskovalec je pozabil pustiti posetnico (vizitko), zatoraj se ne ve, kdo da je bil.

Moč žganja ali ka-li? Za električno železnico v St. Jakobu v Rožu se pridno dela. Delavec je tukaj dosti, in tudi tepežev in pobojev seve ne sme manjkati. Posebno ob nedeljah je po barakah dosti hrupa, ki se konča z marsikatero prasko. Se ob »plavih« pondeljkih, — nekateri imajo tudi še »plavi torek« — se najde tu in tam kak, ki je malo bolj pogledal na dno kozarca. Nekateri razgrajajo, drugi so zopet dobre volje in se šaliyo. Nekemu gospodu, ki si je prišel ogledat zidanje železnice se je pripetila ta-le čudna, vesela in ob enem tudi žalostna dogodbica: Našel je dva delavca. Jeden je ležal in prav debelo preklinjal, drugi pa je gospoda nagovoril: »Glejte, sedaj preklinja — ko bo pa šel k spovedi, bo rekel, da ste vi preklinjali.« Kaj ne, to je moč alkohola in pa dobra vzgoja. Bog se nas usmili!

Nova železnica iz Sinčevasi v Železno Kaplo je dovršena in se je slovesno izročila prometu zadnjo nedeljo, dne 5. okt.

Rožek. Kakor vsako leto, tako je tudi letos, dne 29. septembra bil pri nas sejem. In v kljub slabemu vremenu je bilo toliko živine in kupcev, kakor že dolgo ne. Ta sejem je bil nekaj let sem popolnoma zasan. Še le letos se je zopet pokazal. Celo kupci s Tirolskega so bili in posebno pridno povprašavali po junicah. Začetek je storjen, zdaj le naprej, da se zopet smihelski sejem povzdigne.

Otvoritev »nemške« posojilnice. Kaj tako gledate, gospod urednik? Pa saj vem, da hočete vprašati, čemu vam bo nemška posojilnica, saj imate že itak jedno slovensko. Da, res je, pa žalibog, naši gospodi Nemci so hoteli svojo. Le poslu-

šajte! Že pred par meseci so napravili tukajšnji liberalci svojo »nemško« posojilnico pod uplivom naših učiteljev. Osnovni shod se je obnesel sicer prav slabo. Letali so od hiše do hiše, da bi le mogli koga vloviti. In res nabrali so jih — sedem. Smola tukaj, smola tam! Pri osnovnem shodu smola, pri otvoritvi pa še večja smola. Otvoritev je bila napovedana v nedeljo, dne 21. septembra od 11. do 12. ure v gostilni pri »Bürgerju«. Načelnik nemške »kase« in nadučitelj sta prišla pravočasno sprejemati ude, pa — gromska strela — nobenega ni, razun odbornikov slovenske posojilnice, katere je prignala radovednost! Ti preklíčana reč ti! Nič ljudij, nič prostora in nič denarja, pač težek začetek, med tem, ko naša posojilnica cveti in izvrstno prospeva ter ima v pol leta blizu 60.000 K prometa.

Sadovi nemškutarske šole. V »Miru« se poroča: Od vseh nemškutarskih krajev Koroške prihajajo pritožbe čez šolsko mladino in ne zastoj. Cvetje takih šol prinéšlo je, kakor je bilo pričakovati, krasne sadove. Ako opazuješ otroke po občinskih pašnikih in sploh povsod, našel je boš pri hazardnih igrarj; da tudi robatih kletev ne manjka, razume se samo ob sebi. Kaj neki bodo rekle oblasti, ki vendar toliko govorijo, koliko jim je za vzgojo mladine.

Samo Nemec je gospod. Na mojem potovanju v podjurski dolini sem srečal šolarje vračajoče se po sklepu šole domov. Dobili so spričevala in nekaterim se je svetil obraz, ko so videli lepo število »einserjev«, drugim se je zopet obraz kremžil od »spake« »firarjev«. In marsikateri je ugonobil belo pismo, da ne bi povzročilo mazanja z brezovim oljem. Pognal je kosce v zrak in veter je odnesel koščke na vse strani, morda tudi ž njimi to, kar se je otrok naučil; saj mnogo ni bilo, v naših šolah posebno ne. Ko tedaj dojdem te fante in deklice me pozdravljajo v nemškem jeziku. Vprašam je, če ne znajo slovenski. »O, dobro«, se vsi naenkrat oglašijo. »Čemu pa tedaj slovenski ne pozdravljate?« In tedaj se oju-nači majhna deklica in pravi: »Mi smo pač mislile, da ste samo nemški, ker ste tako lepo napravljani.« Tako tedaj, sedaj sem pa zvedel pravi vzrok. Tedaj se je že ukoreninila misel, da Slovenec ne more biti gospod, in da je gospod le — Nemec. Toraj le on ima pravico nositi lepšo suknjo, za Slovence kaj takega ni! »Štajerc«! Sedaj pa ti zini enkrat, ti vrazji nemčur-ski list. Priporočaj nemščino, naj bodo v slovenskem kraju nemške šole. »Štajerc«, reci če nisi izdajica Slovencev, črna duša, volk v ovčji obleki; reči sedaj, da si Slovenec, hlini se kmetom, dokazuj jim, da jim hočeš vse dobro, da jim hočeš vzeti vero in narodnost, še več, pripravljaj pot Nemcem do slovenskih posestev. Ali ni res? Govori, govori!

Prevalje. Dne 13. septembra popoldne prišla je čez naš kraj huda nevihta, kakoršne ljudje že dolgo ne pomnijo. Bliskalo je in treskalo, da je človeka postajalo groza, udarila je tudi strela, hvala Bogu, da le v drevesa. Izpod jeznega neba se je vsula gosta, debela toča, da je bilo v par trenutkih vse belo in je na več krajih ležala še ves drugi dan. Napravila je mnogo škode, zlasti pri ajdi in sadju.

Tovorni vlak povozil pestunjo in 5 letnega otroka. Blizu postaje Kindberg na Gor. Štajerskem je šla 4. t. m. neka pestunja s 5 letnim otrokom preko železniške proge v hipu, ko je bil prehod že zaprt radi bližajočega tovornega vlaka. Ko sta bila sredi proge, pridrvi vlak in podere oba na tla in gre preko nju. Otrok je bil na mestu mrtvega, dekla pa je umrla v malo urah.

Bosanski prestolonaslednik? V Moskvi so ulovili človeka, ki trdi, da je prestolonaslednik Bosne in Hercegovine. Na vse diplomate in aristokrate je poslal posetnice, na katerih piše: »Constantin XII., dedni princ Bosne in Hercegovine«. Ne vé se pa, ali je ta človek norec, ali je v istini kak princ. Nanj je opozorilo rusko redarstvo srbski konzulat.

Iz četrtega nadstropja se je vrgel na cesto v Trstu 50 letni delavec Ernest Milio. Vrgel se je skozi okno na ulico Riborgo. Priletel je z glavo na tlak s tako silo, da si je grozno razbil lobanjo ter ostal mrtvega na licu mesta. Prihiteli zdravnik je mogel konstatirati le nastopivšo smrt.

Vojaški begun na češpljevem drevesu. Anton Smè služi že sicer eno leto in dan pri brambovcih, pa se še le ni privadil vojaške službe. Petkrat je že pobegnil, pa vsakokrat so ga ujeli doma, ker drugam tako ne gre. Na spomlad je prišel domov, ko so bile črešnje zrele in je tiste doma obiral, dokler niso prišli po njega. Sedaj pa je prišla jesen in Smè se je spomnil, da so doma zrele jabolka in zrele lepe češplje. Ušel je zopet iz vojašnice in ker ga ni bilo nazaj, sli so ga iskat domov in ga res našli na češpljevem drevesu. Moral je nazaj v vojašnico. Te dni so ga pripeljali nazaj, toda ostal je le do večera. Noč ga je spet vzela. Najbrž je šel spet domov na češpljevo drevo.

Spoznan samomorilec. Na cesti, ki vodi iz Rojana v Opčino, se je zastrupil neki stari človek, katerega so bili zakopali, ne da bi ga bil kdo spoznal. Te dni pa je njegova žena spoznala na redarstvu shranjeno obleko in tako so doznali, da je bil samomorilec Anton Udovič iz Podgrada. Od doma je odšel istega dne, rekši, da gre na svoj rojstni kraj.

Blazna princezinja. Princezinja Lujza Koburška, sestra bivše cesaričine Stefanije, sedaj grofice Lonyay, je sedaj v zdravilišču Koswing pri Draždanih. Ko so ji zdravniki naznanili smrt njene matere, kraljice belgijske, nagnila je samo rahlo glavo, sicer pa nanjo ni napravila ta vest nobenega vtisa. Princezinja je popolnoma brezčutna za vse, kar se godi okoli nje. Tudi od obiska njene sestre grofice Lonyay se ne nadejajo zdravniki, da bo kaj vplival na blazno princezinjo.

Strašno maščevanje. S Saškega se poroča: Posestnik Wallah v Rolde je zažgal po noči iz maščevanja hišo svojega sosedu trgovca Horna. V hiši Hornovi so praznovali krst trgovčevega novorojenca. Skladišče petroleja je eksplodiralo. Šest oseb je mrtvih, 14 ranjenih. Razjarjena množica je storilca ubila.

Trikrat obešen. V nekdanji trdnjavi Widdinu je bil pred par dnevi obešen kmet Ceko Kamenov. Ko so ga pripeljali iz ječe pred vešala, je kamenov zgrabil za nož, ki ga je imel v žepu in se vrgel na paznike in štiri ranil. Ko so ga ukrotili, so ga pripeljali pod vislice in ga hoteli

obesiti — a konopec se je utrgal in obešenec je padel na tla. Ko so ga drugi obesili in po predpisani uri odvezali, so zdravniki spoznali, da še živi. In morali so ga tretjič obesiti — in zdaj je še le resnično umrl.

Zagonetka iz oblakov. V vasi Honnet pri Kolinu nad Reno je padel v ponedeljek zrakoplov na tla, v čegar čolnici se je našla samo kapitanova čapka. Čolnič je bil prazen in ves okrvavljen. O zrakoplovcih in izviru balona se ne more ničesar izvedeti.

Po lovu. Baron: »Koliko komadov se je ustrelilo?« Gozdar: »Štirideset.« Baron: »To je lepo; ali se je pa tudi že iz vseh vzela drobovina?« Gozdar: »Iz obeh zajcev že, a iz gonjačev še ne!«

Strahovit čin maščevanja se je dogodil v Heydekrug-u na Nemškem. Tri kmetske deklice so se maščevale nad nekim mladeničem, ki je vsem trem obljubil, da jih bo vzel v zakon. Ena od teh je povabila mladeniča k sebi, kjer sta bili tudi drugi dve. V sobi so ga zvezale in tako mučile, da je umrl.

Narodna podporna društva za podporo Poljakom v Poznanju snujejo Poljaki. Poljska inteligenca se za take stvari malo bolj zanima, kakor pa slovenska inteligenca za Slovence ob mejah.

Junaški čin matere. V vasi Lipinsko užgali sta se sosedni hiši. Žena Jerinova pozabila je v zmešnjavi svojega prvojenca in ga pustila v postelji v goreči hiši. Z obupnim vzklikom hotela je potem zagnati se skozi ogenj ponj; toda niso jo pustili, češ, rešiti otroka več ni mogoče. No, mati se iztrga ljudem iz rok, se polije s par škafi vode in skoči v gorečo hišo. Čez nekaj trenutkov prikaže se neustrašenka in prinese svoje dete s sabo. Ko pa hoče stopiti baš čez prag, vsuje se del slamnate strehe in jo zabije v goreč zubelj. Na srečo priskočijo hitro ljudje, pogase tamkaj ogenj in rešijo ženo gotove smrti. Ubožica je s svojim telesom krila dete, da ni trpelo nič škode, sama je pa bila po rešitvi vsa ožgana.

Ljubeznjivost. »Tako sem jezna na te, da bi kar škripala z zobmi!« On, sinčeku: »Jožek, prinesi iz spalne sobe mamine zobe, ki leže na mizici!«

Ubil se je v Žiberšah na Gorenjskem hlapec Gabrovšek. V pijanosti je padel s škednja in obležal na mestu mrtev.

Nesreča. V Batujah pri Gorici se je šivilji L. Plahuta razbila svetilka in razlil petrolej po obleki. Obleka se je hipoma vnela, in šivilja je bila takoj vsa v plamenu. Opekla se je grozno, dasi so ji trgali obleko raz života in gasili kar se je dalo.

Grozna nesreča v solkanski papirnici. Dne 1. oktobra po osmi uri, ponesrečil se je v papirnici v Solkanu na Goriškem 23letni mladenič Jožef Bone. Bil je kurilec pri parnem kotlu. Ko je nekaj popravljaj pri stroju, prijelo ga je kolo za obleko ter ga v trenutku zmastilo. Ko so ustavili stroj, je bil nesrečni mladenič popolnoma strt srez sredo, obleka pa je visela na tračnici.

Oh, ti uboga Nemčija. Zakaj pa? bo vprašal marsikateri. No zato, ker je predsednik posojilnice v Langewiese na Nemškem pred tednom izginil. — No to pa vsaj ni nič hudega. — Pa počasi prijatelji. Sedaj so dognali, da manjka v blagajni nad pol milijona mark. Koliko

je to našega denarja naj si vsak sam računi. Ena marka je 60 kr. Da, v Nemčiji vedno poka, in nazadnje bo menda vsa njihova napuhnjenost razpočila. Ali »Štajerci« tukaj nič ne vidiš? ker samo naše zadruga po Slovenskem blatiš in se njihovega propada veselíš. Kaj pa?! Če imajo oča Ornik dosta peněz, naj idejo pomagat! Hahaha!

Tašča v želodcu. Bankir Mayer je že dalje časa bolehal na želodcu, ne vedé zakaj. Sklenil je torej si dati želodec temeljito preiskati. Preiskava je dognala, da leži bankirju tašča v želodcu.

Zrakoplov razpočil. V Rajhenbergu na Češkem se je spustil zrakoplov k tlom. Ko se je vsedel na tla, je razpočil in 30 oseb nevarno ranil.

V tovarni v Jesenicah na Gorenjskem se je ponesrečil tovarniški delavec Jakob Šorli, doma iz Primorskega. Bil je še le 6 tednov v tovarni. Ko so vozili 2. t. m. ob pol 2. uri popoldan težko železo, se je prevrnil voz na njega. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je že ob 5. uri umrl. Bil je star okoli 30 let in vrl narodnjak. Sveti mu večna luč!

Gosposka beseda. »Kje ste bili prej v službi?« — »Hm! Jaz sem bila za hišino pri kravah.«

Samomor na parniku. Neštetokrat je čitati o trpljenju in mukah kurilcev na parnikih. Mnogo izmed njih znori pri delu in mnogo se jih reši s samomorom. Na zadnjem potu parnika »St. Louis« so umrle štiri osebe. Dne 22. avgusta, ko je parnik plul proti iztoku, onesvestila sta se dva kurilca. Prinesli so ju na krov, kjer sta kmalu na to umrla. Na potu proti Ameriki sta skočila dva kurilca, ki sta zblaznela, v morje. Stroji namreč porabijo toliko premoga, da mora osem mož v malem prostoru neprenehoma metati premog v peč. V prostoru je navadno taka vročina, da skoraj dihati ni mogoče.

Čudež v Lourdes-u. Časnik »Daily Chronicle« poroča, da se je neka Notterman ravnokar povrnila iz božje poti v Lourdes na Francoskem, kjer je bila čudodelno ozdravljena želodčnega raka. Notterman je bila že po vseh imenitnejših angleških bolnicah, kjer so jo zdravili najbolj izvežbani zdravniki, toda vse zaman. Slednič se je podala na božjo pot Lourdes. Ko je stopila v čudodelni studenec, postalo ji je silno hudo, toda to je naenkrat prešlo in istotako tudi njena bolezen. V Lourdesu, kakor tudi v Londonu so imenitni zdravniki preiskali Notterman in vsi potrdili, da je popolnoma ozdravljena.

Kje umre največ in kje najmanj ljudi? Največ ljudi umre v amerikanski republiki Guatemala, kjer umre vsako leto izmed 1000 prebivalcev 41 oseb; nasproti pa na Novi Zelandiji v Avstraliji umre izmed 1000 prebivalcev le 11 oseb.

Otročja naivnosti. »Mati, ali nosijo divjaki v Afriki tudi hlače?« — »Zakaj pa to vprašaš?« — »Ker je včeraj oče pri pobiranju doneskov daroval hlačno gumbo.«

Kaj vse ljubezen st'ri. V San Francisco umrla je te dni 42letna Katarina Hall, bogata posestnica hotela. Pri zdravniški preiskavi našlo se je, da je umrla radi stradanja. Kot smo omenili, bila je premožna, poleg tega pa tudi zelo rejena, tehtala je 260 funtov. Zagledala

se je v svojega kuharja, ki je bil celih 10 let mlajši od nje, ter ji obljubil, da jo v zakon vzame, ko bo 100 funtov lažja postala. Zaradi tega ni hotela ničesar uživati, dokler ne postane 100 funtov lažja, kar je povzročilo, da je zaradi gladu umrla. Ob času svoje smrti tehtala je 185 funtov.

Pazite! Ta pes ugrizne! Dogodbica, ki jo hočemo podati tudi našim cenjenim bralcem, zgodila se je ob času velikih vojaških vaj na Nemškem. V neki vasi je posestnik hiše pribil na vežne duri tablico s svarilom, naj se ljudje varujejo hudega psa. V to hišo se je nastanil ostri in neprijazni stražmojster topničarske baterije. Nekaterim vojakom se je zapovedalo, pribiti njegovo tablo na duri. To se je tudi hitro zgodilo in kmalu se je čitalo v okrašenih črkah: »Stražmojster 5 baterije«, in neposredno pod tem napisom tablica posestnika: »Pazite! Ta pes ugrizne!«

Kje se pridela in spije največ piva? Največ piva se izdelava v Nemčiji, potem na Angleškem; nato pridejo združene države v Ameriki. Največ piva se pa spije v Belgiji. V letu 1900 je prišlo tam na vsako osebo povprečno 219 litrov piva, na Angleškem 144, v Nemčiji 125, na Danskem 106, na Švicarskem 70, v Združenih državah 60, na Švedskem 50, v Avstro-Ogerski 46, na Francoskem 28, na Norveškem 23, na Ruskem 4, v Italiji pa samo 0,6 litra, to je nekoliko več kot pol litra.

Sumljivo. Oče s svojim sinčkom grede iz gostilne domov: »Če te vpraša mati, koliko sem pil, reci pet kozarcev!« Sinček pogleda široko očeta: »Kaj pa če vpraša, zakaj si tako pijan?«

Ošaben ptič. »Vi, gospod Pipič, oni ptič, ki ste mi ga prodali, noče nič peti, a vi ste ga tako hvalili!« »Da! da! veste ta ptič je jako ošaben. On zna, da ga še niste plačali, a na posodo noče peti!«

Prerojenje.

Poslovenil Ivan Vuk.

Bilo je po zimi. Breg in dol odeva snežna odeja; sneg krije gladko, zamrznjeno jezero; vitke jelke in smreke se šibé pod njegovo težo.

Ob robu gozda stoji hiša in gospodarsko poslopje Filipa Prijanoviča. Meter dolge, ledene sveče visé od strehe, na oknih se slikajo krasne ledene rože, ki zabranjujejo pogled v notranje prostore. Vstopimo v sobo in oglejmo si prebivalce, ki nas bodo morda zanimali.

Filip Prijanovič leži na smrtni postelji. Njegovo življenje je potekalo, a ni ga pretresalo, temveč je pogumno zrl bledi smrti nasproti. Saj mu vest ni ničesar očitala; svest si je bil, da je storil za zveličanje svoje duše kolikor je le mogel. Videl je dobro vzgojena otroka, svest si je bil, da je tudi on pomagal buditi narod slovenski. In za ta svoj narod je molil tudi sedaj, ko je smrt brusila smrtno koso, da mu prereže nit življenja.

»Bodi mirna in ne jokaj!« reče svoji ženi Anki, ki se ga je oklepala z desnico, z levico pa zakrivala obraz in ihtela. »Starost je bolezen, za katero moramo umreti in za katero ni zdravila. Pomiri se in ne delaj mi ločitve težke. Saj se tam nad zvezdami zopet vidiva!«

Zamolčlo ihteca se odstrani Anka in pusti bolnika samega.

Iskajoče tipljejo Filipovi prsti po odeji, iskajoči rožni venec. Njegove ustnice pre-gibljejo se v goreči molitvi za ljube mu drage, ki je bo moral zapustiti. Njegova molitev je kipela do prestola nebeskega Očeta za srečno zadnjo uro.

Tiho se odpro duri in Anton, njegov sin vstopi v sobo. Oči očeta se vprejo v sina; nato ga pokliče k sebi.

«Moj pogled me vedno bolj in bolj zapu-šča», reče rahlo bolnik. «Vzami molit-venik izpod zglavja ter mi čitaj nekaj iz njega!»

Anton uboga in čita s tresočim gla-som. Ko zapazi, da je oče zaspal, zapre knjigo in bolestno opazuje spavajočega. Nato vstane, odpre zopet rahlo duri in hiti na prosto. Globoko zamišljen stopa proti vasi, k svojemu prijatelju Alojziju Cenmaju, ki je bil po poklicu učitelj. Mnogokrat sta se skupaj sprehajala, po-govarjala se o tem in onem in Anton ga je zelo rad poslušal. Ko stopa sedaj tako zamišljen zasliši glas:

«Da si mi zdrav, Anton! Kako je doma?»

«Slabo, Alojz!» odvrne Anton. «Očetu je od dne do dne slabejše in bojim se, da kaj hujšega ne pride.»

Alojz videvši bled obraz mladeničev in njegovo žalost, ga tolaži, da naj ne obupuje.

«In če je to resnica», nadaljuje Anton. «Če je to resnica, da je po smrti vsega konec, potem bi bilo boljše, da nisem rojen.»

Anton je govoril hitro in z nekako ne-mirnostjo, da mu je Alojz začuden segel v besedo:

«Anton, za božjo voljo, kako prideš na te misli? Saj vendar ne boš dvomil o večnem življenju in neumrjočnosti duše?»

«In vendar sem že nekaterikrat dvo-mil», odvrne Anton, «akoravno nisem tega nobenemu človeku priznal. Odkar sem videl, kako hladnokrvni so nekateri ljudje ter v nič ne verujejo, mi ni več tako, kakor poprej. Prva skušnjava je prišla nad me, ko sem bil pri vojaki. Kaj sem tam vse videl, slišal in bral, ni bilo za to, da bi pomnoževalo mojo vero?»

«In kako moreš ti o tem dvomiti, o čem so drugi ljudje trdno prepričani? Kako moreš dvomiti o tej veri, v katerej si doslej tako srečno živel?»

«Da, in vendar dvomim o tej veri. Kakor slana, ki pomori čez noč vse cvetke, tako je tudi slana, mrzla slana pomorila mojo vero, ter mi vcepila dvombe, ka-terih se sedaj ne morem otresti. V mestu morajo že vedeti, kaj je resnično. Mi tukaj na deželi pa verujemo vse, kaj nam kdo pripoveduje!»

«Tako je bilo v mestu. In sedaj ko si doma pri ljubih domačih, ter vidiš vsak dan, da je vse njih gibanje postavljeno na Boga, in da se čutijo srečni, ali še potem moraš dvomiti?»

«Da, videl sem to vse in upal tudi, da bom tukaj med našimi gorami zopet našel prejšnji mir; pa prišlo je drugače. Ko sem videl svojega očeta, kako trpi, kako mirno pričakuje rešenja. Tedaj sem se zopet vprašal: «Ali bomo zares po smrti zopet vstali?» Zdelo se mi je, kot bi mi nekdo na uho zaklical: «Neumnež, ali tudi ti veruješ na bajke. Tako, kakor se ne užge nobena sveča sama od sebe, ne more noben mrlič tudi več vstati.» Srce se mi

je krčevito stiskalo in nemirno plulo in divji obup se me je polotil.»

Anton umolkne. Prišla sta do učite-ljevega stanovanja in vstopila. Alojziju se je smilil nesrečni mladenič in sklenil je, spraviti ga na pravo pot in mu pregnati dvome.

«Ljubi prijatelj!» nagovori ga Alojz, ko si vsedeta. «Ti nisi na pravem potu. Če je Bog v nebesih, vstali bomo tudi mi po smrti. Poslušaj sedaj, kaj ti bom povedal.

Ko sem bil še dijak, izposojeval sem si za očetovim hrptom knjige. Najljubše so mi bile one, v katerih se je pridno mahalo po cerkvi in njenih služabnikih. Od začetka so se mi dopadle, ko pa se je moj razum močnejše razvil, sem se večkrat vprašal: Zakaj stoji v knjigah vedno eno in isto? V nobeni teh knjig ni do-kazano, da je vera in cerkev bajka. Ven-dar sem v svoji slepoti verjel na te ne-sramne laži, ki so stale pred menoj, tis-kane črno na belem!

Skončal sem svoje studije. Moj poklic, kateremu sem se posvetil, izvrševal sem točno in redno, toda s praznim srcem. Mestece, v katerem sem bil v prvič kot učitelj nastavljen je bilo vedno polno iz-letnikov. Z mnogimi gospodi tudi brez-vernimi sem se sprijaznil in zadostoval mi je že nasmeh ali dvoumno migaje z ramami, ko je nanesa govorica na verske reči, da sem se še globokeje pogrezoval v nevero. Posebno jeden izmed teh, ki je z vednim zasmehovanjem mi uničil še zadnjo trohico vere.

Med izletniki je bil tudi profesor, ka-teri se je tem obrekovalcem le pomilo-valno posmehoval. Ko se mu je pa vsa stvar že zdela preneumna, jim je dokazal tako temeljito, da se motijo, če tako brezbožno govorijo. In osramotil jih je tako, da, kadar se je pokazal ta gospod kje, utih-nili so bogotajci. Ta profesor je bil v resnici omikan, obvaroval je svojo vero čisto in ni trpel, da bi se zasmehovali v njegovi prisotnosti cerkev in njeni slu-žabniki.

Seznanil sem se natančneje s tem go-spodom in čutil sem se srečnega, ko sem videl, da mi je tudi on naklonjen. Od kar sem začel z njim pogostejše občevati, sem se čudovito spremenil.

«Vera v trojdnega Boga združena je z vero v večno življenje!» zakliče mi ne-kega dne. «Svojemu naravnemu razumu moramo več verjeti, kakor pa slabim lju-dem, knjigam in časopisom.»

Zadnja ničvredna knjiga šla je v ogenj in zadnji slab časnik sem odpovedal. Ko sem storil to, zdelo se mi je, kot bi se težek kamen odvalil s prs in lažje sem dihal. Od sedaj sem čital knjige, pisane v krščanskem duhu in naročeval same dobre časnike.

Nekaj dni potem so me brzojavno kli-cali k smrtni postelji mojega očeta. Hudo me je pretresla ta novica in to tem bolj, ker dosedaj še smrt v moji rodbini ni imela ničesar opraviti in resno nisem nik-dar mislil na smrt. Zdelo se mi je, da bom vedno tako živel in da mi ne bo trebalo umreti. Božja kazen me je zato za-dela ostreje. Videl sem mrzlo smrt, bli-žajočo se mojemu očetu. Moja vera je bila še slaba in začel sem omahovati. Ljubil sem svojega očeta in misel, da se bodo njegove oči za vedno zaprle, da bo njegovo življenje ugasnilo, kakor luč sveče, mi ni dalo pokoja. Polastil se me je obup.

Na večno naj bi bil ločen od njega, od očeta!?

Hudobec je dobil zopet moč čez mene mlačneža in kazalo se je, da me nikdar več ne izpusti iz svoje mreže. Bog pa vse-mogočni pustil je zvezdo svoje milosti posijati na mojo dušo, katera me je pri-peljala zopet na pravo pot.

«Veliki Bog!» vskliknila je takrat moja duša. «Ti si bil, si in boš vedno in s teboj vred tudi večno življenje po smrti!»

Padel sem na kolena in sem solzeč pol-jubljal očetovo desnico. Mirno in s polno zaupljivostjo je gledal smrti v obraz. Ni ga mučila nobena dvoma, ko je jemal od mene in matere slovo; vedel je zagotovo, da se bomo enkrat videli tam gori nad zvezdami, kjer ni ločitve, ne trpljenja ne solzá, temveč samo veselje in radost. Blažen mir počival je na njegovem obličju, ko je izdihnil dušo in mir, isti mir očetov šel je v moje srce in me pomiril. Zopet sem našel svojega Gospoda; našel sem zopet Boga — — —.

Učitelj Cenmaj je umolknil. Ni se sra-moval solz, ki so mu močile njegova lica.

Molče je poslušal Anton prijatelja, po-tem mu podal desnico, rekoč: «Ozdravil si me grozovite bolezni, ljubi, dobri Alojz. Obljubim ti, da ne bom nikdar več dvo-mil, nikdar več!»

«Tako je prav, dragi Anton! Nevera je nenaravna in ako slediš svojemu srcu, si močan v veri in dyom ne bo tudi nik-dar silil v tvojo dušo; in potem boš srečen ter umrl enkrat z blaženo mirnostjo.»

Anton vstane, poda molče, toda s hva-ležnim pogledom, desnico svojemu pri-jatelju in se poslovil. Na potu domov še enkrat vse natanko premišljuje o prejšnji zmoti učitelja in oko se mu radosti za-sveti. Ali ni bilo pri njem isto tako, kakor pri učitelju? In kako odločno in z zago-tovljenostjo sedaj govori o snidenju z očetom nad zvezdami! Zdelo se mu je, kot bi ga daljni bregovi in njih s snegom kriti vrhunci, bliščeči se v zahajajočem solncu, pozdravljali in mu tudi ob enem klicali:

«Nespametnež! Ti si dvomil? Poglej na nas, ki smo vsi delo božjega Stvarnika, poglej ono ognjeno kroglo, solnce, ki nas z zadnjimi žarki svojimi poljublja, poglej, vse to in uči se spoznavati, da je nekdo, ki vse to vlada. Kdo je zapovedal solncu obuditi naravo vsako leto k pomladi, ko je skozi zimo ležala kot mrtva? Odgovori mi, če ni bil to oni, ki je stvaril tudi tebe da je to vladar nebes in zemlje?»

S solzami v očeh je pokleknil Anton pred podobo križanega kraj pota in nje-gove roke so se sklenile h goreči molitvi. Nekako mehko mu je postalo krog srca. Našel je svojega Boga zopet in je sklenil spraviti se z njim kakor najhitreje. Vstal je prerojen k novemu, boljšemu življenju.

Strežbo bolnemu Prijanoviču sta si razdelili njegova žena Anka in hčerka Lucija. Tudi Anton je prišel od časa do časa čitat iz molitvenika svojemu očetu. Posebno mnogo je prebila pri očetu Lucija, ki je skoraj celi teden največ noči pre-bedela ob postelji bolnega očeta. Če je le količkal potreboval, takoj mu je postregla.

Ravnokar so pridržale sani in zdravnik je izstopil. Ko je pregledal bolnika je zmajal z glavo in poiskal ženo: «Težko mi je, ljuba žena, vam povedati resnico. Bodite pripravljeni na vse in sedaj je čas,

da daste bolnika s sv. zakramenti sprevideti!»

Ko je dal še nekatera hladilna zdravila, se je odpeljal. Bliskavo so dirjale lahke sani proti mestu, Anton je pa stopal v župnišče.

Kmaló nato se je razlegel čisti glas zvončka, naznanjajoč ljudem po vasi, da se jedna človeška duša želi okrepčati z nebeško hrano, da nastopi pot v večnost.

Anton je korakal gologlav za služabnikom božjim. V vroči molitvi je prosil Boga za srečno zadnjo uro očeta.

Sivi gospod župnik je bil sam z bolnikom, ter ga previdel s sv. zakramenti za umirajočce. Mnogo umirajočih je že videl ter pripravljaj na zadnjo pot, ali tako udanega v voljo božjo ni še našel nobenega, kot je bil ta.

Mirno in ljubeznjivo je pogledoval oče na svoja otroka in na ženo. Tiho blagoslavlja je položil velo desnico na glavo otrokoma, ki sta klečala ob njegovi postelji.

«Spoved olehkoti človeka», dé nato; «zapomnita si to za celo življenje. Ne zapustita Boga, potem tudi on vaju ne zapusti. Spoštujta svojo mater in jo ljubita iz srca. Za mene pa ne jokajte preveč, temveč molite raje za mojo dušo. V duhu bom vedno pri vas, dokler se zopet ne vidimo tam, kjer ni solz ne žalosti.»

Bila je ravno sobota. Žrak je bil čist in oko se je z občudovanjem ustavljalo na veličastnih bregovih in na njih vrhun-

cih, ki so, pobeljeni s snegom, blesketali v jutranji zarji, kot bi bili iz zlata in dragega kamenja. Od Prijanoviča se je pomikal sprevod z mrličem proti cerkvi. Sveti mir je vladal krog in krog, kot bi žalovala narava za sinom bregov, kojega neso k zadnjemu počitku. Sedaj zazvone zvonovi, čisto in jasno kličejo s svojim čistim glasom pogrebem: «Na svidenje v večnosti!» «Da, na svidenje», odmevalo je v Antonovi duši.

Gospod Bog pošlje vsakemu človeku žarek svoje milosti, in ako ta brez zoperstavljanja uboga in trdno v Njega veruje, najde mir v svoji duši.

Tudi Antonu je posijala milost božja in mu ogrela srce. Njeni žarki so mu razvedrili um, da je sprevidel zmoto, in hitel je, da bi popravil čim preje prejšno pomoto. Svojo besedo, dano na smrtni postelji očetovi, spolnjeval je natanko. Spoštoval in ljubil je svojo mater in sestro je bil ljubljen brat. Danes je Anton, sicer ne bogat, vendar povsod čislán mož. Svojim otrokom vedno pripoveduje, ter je uči ljubiti nebeškega Očeta in spolnjevati njegove zapovedi.

Prijateljstvo med učiteljem Alojzom postalo je močnejše, ko je postala Lucija Alojzova soproga. Mnogokrat prideta prijatelja skupaj, ter se pogovarjata to in ono. Čestokrat se spominjata svojega prerojenja.

Zavarovanje pogrebnih stroškov.

Vsem že p. n. zavarovanim, kakor slavnemu občinstvu sploh, naznanjam, da sem odložil tozadevni zastop. Zahvalim se za mi priznano zaupanje in priporočam za naprej mojega naslednika gosp. **Iv. Šnider**, tč. zastopnika v **Mariboru**, **Mellingerstrasse 68.**

Iv. E. Weixl,
odložni zastopnik.

Ivan Šnider,
namestnik.

Jožef Ullaga,

trgovina z manufakturnim blagom v Mariboru
Tegetthoff-ova ulica 21

priporoča svojo veliko in raznovrstno zalogo manufakturnega blaga, platna in sukna, posebno lepo izbirko sukna za moške in ženske obleke po najnižji ceni, ter odeje in perilo lastnega izdelka.

Lepa zidana hiša,

z veliko kletjo, kuhinjo, hlevi za svinje in govedo, velik vrt s trtami in sadnim drevjem, sposobno za vsakovrstni obrt in za penzioniste je ne daleč od Maribora po ceni na prodaj. Kje? pove upravništvo lista.

Pozor! na nakup za zimo!

Ne konkurzno blago, ampak vedno svežo blago prodaja

Matija Stergar v Mariboru

Gosposke ulice št. 11

nasproti Martineu

„pri zvezdi“

Pristni flanel-barhet v vseh barvah meter po 25 kr.

Sukno za moške obleke	mtr. po gld. — 63 do — 85
Kranjski loden gladek in progast.	» » » 1— » 1 25
Pristno brnsko sukno za moške	» » » 1 80 » 2 80
(Ceig) za hlače, dvojne širokosti	» » » — 55 » — 68
Različna sukna za obleke dvojne širokosti	» » » — 18 » — 25
More-sukno, čista volna	» » » — 40 » — 60
Črn kašmir	» » » — 40 » — 60
» atlas 140 cm širok za predpasnike	» » » — 50 » — 75
Črno sukno za obleko 120 cm široko	» » » — 48 » — 60
Platno za matrace	» » » — 40 » — 65
Šifon	» » » — 15 » — 30
Damast-gradl	» » » — 24 » — 35
Oksfort	» » » — 16 » — 20
Belo platno	» » » — 12 » — 20
Platneni robci, 1 ducat	» » » 1— » 1 50
Robci za otroke, komad	» » » — 04
Platno za posteljske oprave 120 cm široko	» » » — 32 » — 38

Matija Stergar v Mariboru

Gosposke ulice št. 11

nasproti Martineu

„pri zvezdi“

Molinos za rjuhe 140 cm široko	mtr. po gld. — 40 » — 50
Pristno platno za rjuhe 160 cm široko	» » » — 65 do — 75
Spodnje hlače iz barhenta	komad » » — 40 » — 60
» » » gradna	» » » — 35 » — 40
Srajce iz Oksforda	» » » — 58 » — 65
Jegrove srajce	» » » — 45 » — 65
Bele srajce likane	» » » — 89 » 1 20
Odeje	» » » 2— » 3—
Koce za konje	» » » — 90 » 2—
Slamnjak širok	» » » — 85 » 1—
Spleteni robci	» » » — 55 » 2 50
Veliki robci za ogrnitev	» » » 1 20 » 3—
Kašnece robci	» » » — 45 » — 65
Šali	» » » — 55 » — 80
Moderci	» » » — 50 » — 20
Nogavice za zimo	» » » — 16 » — 30
Rokavice	» » » — 20 » — 30
Obrisalke	» » » — 18 » — 25

Moder in beli barhet 70 cm širok meter 20 kr.

Podšivi po najnižjih cenah!

Vsako naročilo se odpošlje točno in hitro po poštne povzetju. Vzorci se zavoljo pomanjkanja časa ne pošiljajo.

K obilnemu nakupu vabi uljudno

Mat. Stergar.